

Liefde voor ナカノオカサ ontwerp

Twee noorderlingen vinden elkaar in hun liefde voor minimalistisch ontwerp, technisch vernuft en de drang om te vernieuwen. Het resultaat: tafelset *Kodama*, een ontwerp van Bart Vos voor Pilat & Pilat. „Het idee voor een dynamisch tafelontwerp zat al langer in mijn hoofd. Het liet me niet los.”

TEKST RENKE SCHRIEMER

Al ruim tien jaar is *Pake Sytse* - letterlijk en figuurlijk - de 'Conversation piece' in de *Famylje*-collectie van het Friese meubelmerk Pilat & Pilat uit Twijzel. Vernoemd naar Gjalts grootvader - een fenomeen van een man - is de tafel een groots gebaar in de ruimte. *Pake Sytse* combineert een dik massief houten blad met een stoer onderstel dat refereert aan een klokkenstoel.

Gjalt Pilat: „*Pake Sytse* is een grote tafel van zes tot acht meter lang, waar je met veel mensen aan kunt zitten. Destijds was het echt iets nieuws, zo'n praattafel. Ik

had het gevoel dat het tijd was voor weer een bijzonder tafelontwerp, maar vernieuwend in een andere zin. Soms mag het ook kleiner zijn, intiemer, terwijl je op een ander moment met veel mensen aan tafel wilt zitten. Kan dat in één ontwerp? Dat is een uitdaging.”

Pilat vond in ontwerper en binnenhuis-architect Bart Vos de juiste sparringpartner. Bijzonder is het wel, zo erkennen ze allebei, dat de twee noorderlingen nooit eerder samenwerkten, laat staan dat ze elkaar ontmoetten. Ze kunnen het zich inmiddels niet meer voorstellen. Gjalt Pilat, oprichter van meubelmerk Pilat & Pilat uit het Friese Twijzel, en Bart Vos - telg uit de Vos-ontwerpersfamilie en van Vos Interieur uit Groningen, werkten de afgelopen anderhalf jaar intensief samen. „Er was direct een hele warme, oprechte klik”, vertelt Pilat over die eerste ontmoeting.

Ook Bart Vos herinnert zich die eerste keer dat hij naar Twijzel kwam nog als de dag van gisteren. „Ik voelde me gelijk zo senang bij Pilat. Echt een man tegen wie je op kunt kijken. Een beetje zoals ik bij mijn eigen pa (ontwerper Henk Vos 1939-2020, red.) altijd had.” Vos reed naar het westen om bij Pilat aan tafel te schuiven. De overeenkomsten zijn legio. Beide zijn aanpakkers, en onderdeel van een familiebedrijf en ontwerpersfamilie. Allebei noorderlingen bovendien, en met net zo veel liefde voor ontwerp als voor techniek. „Ronduit belachelijk dat we nooit eerder echt kennis hebben gemaakt”, stelt Vos.

Het was voor hem al snel duidelijk welke kant het op zou gaan. Een tafel die kan mee-ademen met de wensen en eisen van deze tijd - van klein werkplekje tot eettafel voor de hele familie - daar droomde hij zelf al langer van. „Een tafel die je kunt verlengen of vergroten als dat nodig is, zonder dat het een uitschuiftafel wordt. Een tafel die ook prima tegen de wand staat als sidetable.”

OOSTERS PUZZELSPEL

Hoe dat moest, wist de ontwerper bovendien ook al. *Kodama* bestaat uit zeven stukken, die samen een vierkant vormen, net als het Oosterse puzzelspel Tangram dat Vos kent uit de tijd dat hij in Japan studeerde en werkte. „Eindeloos kon je schuiven met de houten stukken, om

steeds op nieuwe figuren uit te komen. Hoe mooi zou het zijn om dat ook met een tafel te doen? Dat idee zat al langer in mijn hoofd, en liet me niet los.”

Hij ging aan de slag met een multifunctioneel systeem, net zo goed een kleine werktafel op de studentenkamer maar samen met andere *Kodama*-delen ook een eet- of zelfs vergadertafel. Een tafel als een groeidiamant, zoals hij het zelf noemt. Je kunt prima met een enkel tafeldeel - of een paar - starten en in de loop van de tijd uitbreiden.

Vos en Pilat delen hun liefde voor Japan met elkaar. Gjalt Pilat was dan ook direct enthousiast over het concept van *Kodama*, maar ook kritisch. „Hoe simpeler het idee, hoe moeilijker het vaak is om te maken.” Voor *Kodama* zijn verschillende lagen massief eikenhout kruislings verlijmd, zodat het blad niet kan gaan werken. De keuze voor patroon en houtrichting voor

>>

Dat we elkaar niet eerder ontmoet hebben, is ronduit belachelijk

de tafels komt precies, vanwege het koppelen van de losse tafels, net als de detailering van de poten. Die moeten even mooi zijn bij een losse tafel als wanneer ze gekoppeld zijn. Pilat: „Het lijkt eenvoudig, maar zit vernuftig in elkaar. Net als de tangram: een technische puzzel om te maken.”

Maar het is gelukt. En na een klein jaar ontwikkelen, is *Kodama* nu in productie bij Pilat & Pilat. De tafelserie staat straks in verschillende woonwinkels in het land, en inmiddels zijn de eerste *Kodama*'s ook besteld voor projecten zoals restaurants. De tafels van massief eiken zijn afzonderlijk van elkaar maar ook in allerlei verschillende opstellingen te gebruiken, thuis en in projecten. Bart Vos merkt in zijn werk als architect de behoefte aan flexibiliteit. „Tafels zijn vrij statisch in gebruik. *Kodama* is een tafel, maar ook een systeem. De verschillende tafels - driehoeken, een vierkant en een parallellogram - kun je op allerlei manieren samenstellen. Een simpel klemstelsel verbindt de tafels met elkaar.”

Zo is *Kodama* op z'n plek in een kleine keuken, in de werkkamer maar ook als eettafel in een grote villa. En daarmee voldoet het ontwerp aan de groeiende behoefte aan hybride wonen en werken.

Bart Vos.

„We werken en leven thuis, en dat vraagt om aanpassing en een dynamisch interieur”, stelt ontwerper Vos. „Van tiny house tot op kantoor, *Kodama* redt zich wel en past zich aan elke situatie aan. Zo kan *Kodama* het hele jaar door op allerlei plekken in huis dienst doen, om bij gelegenheid samen te smelten tot grote eettafel voor de familie.”

FRYSK-JAPANS WOORDENBOEK

Alle meubels in de collectie van Pilat & Pilat dragen de naam van een dierbare, samen vormen ze een familie van meubels. Voor de gelegenheid kreeg het jongste Pilat-ontwerp dit keer geen naam uit de 'famylje', al zit er ook een bijzonder verhaal aan vast. De tafelset van Bart Vos draagt de naam van Hitoschi Kodama (1931-2021). Deze Japanse schrijver wijdde zijn leven aan het maken van het Frysk-Japans woordenboek, en bezocht Friesland meermaals. Pilat las over Kodama in de krant en de naam voor de tafelserie was geboren. *Kodama* staat voor het verband tussen de Friese tafels en het Japanse gedachtengoed.

Volgens Pilat heeft *Kodama* het in zich om net als *Pake Sytse*, een statement-tafel in de collectie van Pilat & Pilat te zijn.

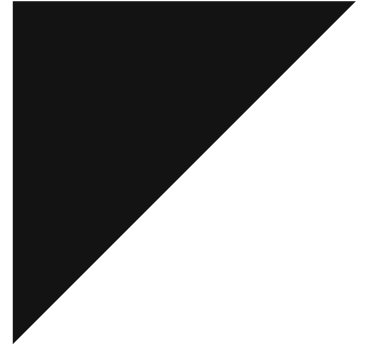

Gjalt Pilat.

De inspiratie en vormtaal voor *Kodama* is ontleend aan het Oosterse Tangram-spel, dat eveneens bestaat uit zeven geometrische vormen die samen een vierkant vormen.

„Knap hoe je het concept van een tafel zo kunt vernieuwen. *Kodama* is minimalistisch, en even eigentijds als tijdloos”, stelt Gjalt Pilat. „Ik bewonder Bart Vos niet alleen om zijn authentieke vormtaal, maar ook om zijn oprechte interesse. Hij kruipt in de huid van zijn opdrachtgevers en dat levert integer ontwerp op.” Tegelijk met de tafelserie presenteren Bart Vos en Pilat ook een stoel, Hitoschi: een rechte houten stoel met een los leren kussen.

Kodama

Kodama is een serie tafels van massief eikenhout. Driehoeken in drie maten, een parallellogram en een vierkant zijn eindeloos te combineren tot verschillende opstellingen. De bladen zijn opgebouwd uit massie-

ve lagen eikenhout, de poten van massief eiken zijn driehoekig van vorm. De tafels zijn per stuk te koop. Solo als kleine werkplek of side table, geschakeld als vergadertafel of plek om met de hele familie aan te eten.

